

henblik på at belyse forskellige samværsordningers betydning for børnene. Denne undersøgelse forventes at blive færdig i 2004.

Jeg vil herefter starte med lovforslag L 115 fra SF. Det forslag går ud på, at børn altid skal høres i sager om forældremyndighed og samvær, medmindre der foreligger dokumentation for, at barnet ikke er modent til det, eller at det må anses for at være til åbenlys skade for barnet.

Efter de gældende regler skal børn over 12 år som udgangspunkt altid høres, mens yngre børn skal høres, hvis deres modenhed og sagens omstændigheder tilsiger det. Høring kan dog udelades, hvis det vil være til skade for barnet, eller hvis det er uden betydning for sagen.

Om barnet skal høres, afhænger således dels af barnets alder og modenhed, dels af, hvor komplekse spørgsmål der skal tages stilling til. Et barn vil f.eks. i en yngre alder kunne tage stilling til mere enkle problemstillinger som f.eks. afhentningstidspunkter ved samvær i modsætning til spørgsmål med mere vidtrækkende konsekvenser som f.eks., om samværet helt skal ophæves.

Kl. 14.55

I sager om ophævelse af samvær indkalder statsamtterne normalt børnene til samtale fra 9-10-års-alderen. I andre sager går man ned til 7-8-års-alderen. Også væsentlig yngre børn bliver ofte hørt f.eks. i forbindelse med børnesagkyndig rådgivning i statsamtet eller med en børnesagkyndig undersøgelse.

Jeg vil godt sige, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at barnet bliver hørt. På den anden side må vi også sikre, at vi ikke tvinger børnene til at tage stilling til spørgsmål, som de ikke kan overskue.

Jeg er ikke helt enig i SF's forslag om, at høring ikke skal kunne udelades med den begrundelse, at det er uden betydning for sagen. Det er f.eks. tilfældet, hvor en samværsforælder meget hyppigt søger om ændring af samværet, og hvor det er oplagt, at ansøgningen skal afslås. Her mener jeg, at det ville være en unødigt belastning af barnet, hvis der hver gang skal være en samtale i statsamtet.

Det er mit indtryk, at der med den praksis, som statsamtterne har udviklet på grundlag af de gældende regler, er fundet en god balance. Jeg er imidlertid indstillet på at se nærmere på statsamtternes praksis med hensyn til høring af børn.

Som nævnt er Socialforskningsinstituttet i gang med en undersøgelse af regler og praksis på samværsområdet. Denne undersøgelse om-

fatter også spørgsmålet om høring af børn. Civilrettsdirektoratet har endvidere iværksat en særskilt statistikundersøgelse af statsamtternes praksis med hensyn til høring af børn i samværsager. Resultatet af denne undersøgelse forventes at foreligge i løbet af foråret, så det er altså inden for ganske kort tid. Resultatet af disse undersøgelser vil blive sendt til Retsudvalget, og i lyset af undersøgelserne vil jeg overveje, om der er behov for at ændre reglerne.

Ifølge SF's lovforslag skal det være en ugyldighedsgrund, hvis barnet ikke er blevet hørt. Der vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det vil kunne komme barnet til skade. Der kan f.eks. være tale om en afgørelse om ophævelse af samvær på grund af mistanke om overgreb mod barnet. Hvis en sådan afgørelse erklæres ugyldig på grund af manglende høring, ville barnet kunne blive tvunget til at fortsætte samværet, indtil der kan træffes en ny afgørelse. Jeg tror ikke, det er intentionen med SF's forslag, men jeg vil bare påpege, at det er et af de steder, hvor man kunne se et problem.

Heldigvis kan de fleste forældre selv finde ud af at løse de problemer, der opstår i forbindelse med forældremyndighed og samvær efter et samlivsbrud.

Jeg har også lidt svært ved at se det fornuftige i SF's forslag om, at et barn selv skal kunne anmode statsamtet om at træffe afgørelse om ændring af en samværsordning. Det indebærer, som jeg forstår det, at statsamtet skal kunne ændre en samværsordning, som forældrene er blevet enige om. Når forældrene er enige, mener jeg, vi må have tillid til, at de er bedst til at afgøre, hvad der er bedst for barnet, medmindre der er tale om omsorgssvigt, hvor de sociale myndigheder må gribe ind. Et barn af samlevende forældre kan jo heller ikke bede en offentlig myndighed om f.eks. at ændre forældrenes beslutning om, at det skal besøge sin bedstemor.

Herudover foreslår SF, at der i tilfælde, hvor barnet ville kunne tvangsfjernes, hvis samværsforælderen havde forældremyndigheden, ikke skal kunne fastsættes almindeligt samvær, men kun overvåget samvær. Jeg er meget opmærksom på behovet for at sikre børn mod overgreb og omsorgssvigt i forbindelse med samvær.

Jeg mener dog ikke, at SF's forslag er løsningen på dette problem, fordi det ikke tager højde for, at samværsforælderen kan have del i forældremyndigheden, og især fordi det ville være vanskeligt for statsamtterne at skulle tage stilling til en hypotetisk tvangsfjernelse.